

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, aluehallitus
Tikkamäentie 16
80210 Joensuu
sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

HANKINTAOIKAISUVAATIMUS

SOTE-HENKILÖKULJETUSTEN VÄLITYS- JA KULJETUSPALVELU - OSA-ALUE 4 – PÄÄTÖS KILPAILUTUKSEEN 548580

Asia Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 132 §:n mukainen hankintaoikaisuvaatimus; sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalvelu – osa-alue 4 – päätös kilpailutukseen 548580, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen päätös 11.8.2025

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Konnektio Oy, Y-tunnus 3217978-9
PL 493
20521 Turku

Prosessiosoite:

Konnektio Oy
Petteri Niemi
Toimitusjohtaja
Puhelin: 044 222 4222
Sähköposti: petteri.niemi@o2o2o2.fi

Hankintayksikkö Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (jäljempänä myös ”hankintayksikkö”)

1 Vaatimukset

Konnektio Oy vaatii, että hankintayksikkö poistaa sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalvelun hankintaa koskevan virheellisen päätöksensä, keskeyttää hankintamenettelyn ja järjestää asiassa uuden tarjouskilpailun.

2 Oikaisuvaatimuksen tekijän asianosaisuus ja hankintapäätöksen tiedoksianto

Konnektio Oy on osallistunut Keski-Suomen, Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueiden järjestämään sote-henkilökuljetusten välitys- ja kuljetuspalvelun hankintaa koskevaan tarjouskilpailuun.

Osa-alueen 4 (Pohjois-Karjala) tarjouskilpailu on ratkaistu aluehallituksen päätöksellä 11.8.2025. Tarjouskilpailun voittajaksi on valittu Taksi Helsinki Oy.

Julkisista hankinnoista annetun lain (jäljempänä ”hankintalaki”) 132 §:n 1 momentissa säädetään hankintaoikaisusta seuraavaa:

Hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (*hankintaoikaisu*), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Konnektio Oy on saanut hankintapäätöksen tiedoksi sähköpostitse 11.8.2025. Määräaika hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle päättyy näin ollen aikaisintaan 25.8.2025. Hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

3 Perusteet

Tarjouspyynnössä todettiin, että palveluntuottajan valinta tehdään pistemäärän mukaan siten, että 80 prosenttia pisteistä perustuu hintaan ja 20 prosenttia laatuun. Hintaa siis painotettiin voimakkaasti. Hankintayksikkö on tarjousten jättämisen jälkeen *yksipuolisesti muuttanut keskeisintä vertailuperustetta eli tarjoajien tarjoamia hintoja* välityspalvelukustannuksen osalta. Tämä muutti pisteiden laskentakaavan toimintaa oletetusta niin, että tarjousten vertailu ei enää tapahtunut etukäteen ilmoitettujen seikkojen perusteella, kuten markkinaoikeuden oikeuskäytännössä on edellytetty; sen sijaan hankintayksikön on katsottava muuttaneen etukäteen asettamiaan vertailuperusteita tarjousten vertailuvaiheessa hankintalaissa kielletyllä tavalla. Tätä näkökohtaa käsitellään tarkemmin jäljempänä kappaleessa 3.1.

Hankintayksikön käyttämä *pisteytysmalli ei myöskään ole asianmukaisesti kuvasstanut tarjouksen kokonaistaloudellista edullisuutta*. Tätä näkökohtaa tarkastellaan jäljempänä kappaleessa 3.2.

3.1 Tarjousvertailua ei ole tehty avoimuusperiaatteen edellyttämällä tavalla

Tarjouspyynnön sivulla 16 hankintayksikkö on ilmoittanut tarjouksen hintapisteiden muodostuvan välityspalvelukustannuksen osalta seuraavasti:

”Välityspalvelukustannus maksimissaan 65 pistettä. Hinnaltaan halvin tarjous saa 65 pistettä ja muut tarjoukset saavat pisteitä suhteessa halvimpaan tarjoukseen kaavalla: (Halvin hinta/Tarjottu hinta) x 65 pistettä.”

Tarjousvertailun yhteydessä hankintayksikkö on havainnut, ettei tarjouspyynnössä ilmoitettu hintapisteiden laskentakaava välityspalvelukustannuksen osalta toiminut, kun osa tarjoajista oli ilmoittanut kyseiseen kohtaan joko nollahinnan (0,00 euroa) tai negatiivisen hinnan (–0,01 euroa). Tarjouspyynnössä ei kielletty negatiivisten hintojen tai nollahintojen käyttöä.

Sen sijaan, että hankintayksikkö olisi ongelman havaittuaan keskeyttänyt kilpailutuksen ja antanut selvät ohjeet nollahintojen ja negatiivisten hintojen käyttämisestä, se muutti omavaltaisesti tarjottuja hintoja sitovien tarjousten antamisen jälkeen lisäämällä kaikkiin tarjottuihin hintoihin 0,02 euroa.

Hankintayksikkö viittaa hankintapäätöksessään markkinaoikeuden ratkaisuun MAO:437/16, jossa todetaan, että hankintayksiköllä on harkintavaltaa sekä vertailuperusteiden asettamisessa että niiden soveltamisessa. Ratkaisun mukaan

”tarjousten vertailu tulee kuitenkin suorittaa etukäteen ilmoitettujen seikkojen perusteella ja tarjoajia kohtaan tasapuolisesti”.

Hankintayksikkö vetoaa hankintapäätöksessään kyseiseen ratkaisuun seuraavasti:

”Markkinaoikeuden ratkaisusta ilmenee periaate siitä, että tarjoukset tulee suhteuttaa toisiinsa nähden tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla ja saattaa tarjoukset vertailukelpoiksi, millä turvataan tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu vertailussa.”

Hankintayksikkö toteaa suhteuttaneensa hinnat toisiinsa ennen vertailun tekemistä. Näin toteutettu vertailu ei kuitenkaan ole ollut avoimuusperiaatteen mukainen. Tarjousten vertailu ei enää tapahtunut ”etukäteen ilmoitettujen seikkojen perusteella ja tarjoajia kohtaan tasapuolisesti”, kuten edellä mainitussa markkinaoikeuden ratkaisussa edellytetään.

Hankintalain¹ 93 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään hinta-laatusuhteen mukaisten vertailuperusteiden käytöstä. Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan hankintayksikön on ilmoitettava käyttämänsä hinta-laatusuhteen mukaiset vertailuperusteet hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa. Lain esitöissä on täsmennetty, että hankintayksikkö ei saisi kesken tarjouskilpailun tai tarjousten vertailuvaiheessa lisätä, poistaa tai muuttaa etukäteen asettamiaan vertailuperusteita, niiden osatekijöitä ja painotuksia.²

Oikaisuvaatimuksen esittäjä katsoo, että hankintayksikön tekemällä muutoksella on ollut niin ratkaiseva vaikutus tarjousten vertailuun, että kyse on hankintalain 93 §:n 4 momentin esitöissä kielletystä tarjousten vertailuvaiheesta tehdystä vertailuperusteiden muuttamisesta. Muutoksen seurauksena hankintapäätös ei perustu tarjouspyynnössä ilmoitettuun laskentamalliin vaan hankintayksikön yksipuolisesti muuttamaan malliin, jota tarjoajat eivät ole voineet ennakoita tarjouksia jättäessään.

3.2 Hankintayksikön käyttämä pisteytysmalli ei kuvasta tarjouksen kokonaistaloudellista edullisuutta

Tarjouspyynnössä (sivu 16) todettiin, että palveluntuottajan valinta perustuu pisteytykseen, jossa suurin mahdollinen pistemäärä on 100. Hinnan osuudeksi ilmoitettiin enintään 80 pistettä ja laadun osuudeksi enintään 20 pistettä.

Hintapisteiden (yhteensä enintään 80 pistettä) ilmoitettiin muodostuvan siten, että välityspalvelukustannuksesta oli mahdollista saada enintään 65 pistettä (81,25 prosenttia kaikista hintapisteistä) ja kolmesta muusta osatekijästä (päiväauton hinta, päiväauton tuntihinta ja projektityökustannuksen hinta) kustakin 5 pistettä eli yhteensä enintään 15 pistettä. Näiden kolmen muun osatekijän osuus oli siten 18,75 prosenttia kaikista hintapisteistä (kukin osatekijä 6,25 prosenttia kaikista hintapisteistä).

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hintavertailun tulee aidosti mitata tarjousten hintaeroja ja johtaa kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaan.

Kaavan soveltaminen tässä tilanteessa johti suureen piste-eroon, joka ei heijasta hyvinvointialueelle tulevia todellisia kustannuksia. Esimerkkinä voidaan todeta, että voittanut tarjoaja (Taksi Helsinki Oy) sai nyt käytetyllä mallilla yhteensä 75,00 hintapistettä ja oikaisuvaatimuksen tekijä (Konnektio Oy) yhteensä 37,50

¹ Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016).

² HE 108/2016 vp, hankintalain 93 §:n 4 momentin perustelut.

hintapistettä, vaikka hyvinvointialueelle niiden tarjousten perusteella syntyvä todellinen vuotuinen kokonaiskustannus olisi muodostunut seuraavasti:

	Ilmoitetut volyymit	Taksi Helsinki		Konnektio	
Tilausmäärä (pl. ryhmäkuljetukset)	86 371	-	0,01 € - 863,71 €	- €	- €
Päiväautojen päiviä (3 autoa arkipäivisin)	720	498,00 €	358 560,00 €	460,00 €	331 200,00 €
Päiväautojen tunteja	ei tietoa	- €		- €	
Kehitystyötunteja	ei tietoa	- €		80,00 €	
Yhteensä			357 696,29 €		331 200,00 €

Toisin sanoen, kuten taulukosta ilmenee, Konnektio Oy:n tarjous, joka sai vain puolet Taksi Helsinki Oy:n saamista hintapisteistä, olisi todellisuudessa kokonaistaloudellisesti 7,4 prosenttia³ Taksi Helsingin tarjousta edullisempi. Pisteytysmalli ei siis todellisuudessa lainkaan kuvasta kokonaistaloudellista edullisuutta.

Vaikka hankintayksikkö saa käyttää erilaisia pisteytysmalleja, näiden tulee mitata tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta. Nyt käytetty malli ei ole tähän johtanut.

Tilanne tulee korjata keskeyttämällä hankinta ja julkaisemalla kokonaan uusi tarjouskilpailu.

4 Liitteet

Koska tarjouskilpailun asiakirjat ovat hankintayksikön hallussa, niitä ei liitetä tähän oikaisuvaatimukseen.

5 Liikesalaisuudet

Tämä oikaisuvaatimus liitteineen ei sisällä liikesalaisuuksia.

6 Päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä 25. päivänä elokuuta 2025

Konnektio Oy

Petteri Niemi
Toimitusjohtaja

³ $(357\,969,29\text{ €} - 331\,200,00\text{ €}) / 357\,969,29\text{ €} = 0,0741 = 7,41\%$